

Bruxelles, 25. svibnja 2020.
REV1 – zamjenjuje obavijest od
23. siječnja 2018. i dokument s pitanjima
i odgovorima (REV2) od
18. veljače 2019.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVILA EU-A O SREDSTVIMA ZA ZAŠTITU BILJA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na unutarnjem tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica Unije.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

(dio B u nastavku), kao i propisi koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjivati u Sjevernoj Irskoj (dio C u nastavku).

Savjet sudionicima:

kako bi se pripremili na posljedice navedene u ovoj obavijesti, sudionicima se posebno savjetuje da prilagode distribucijske kanale, posebno kada je riječ o paralelnoj trgovini sredstvima za zaštitu bilja podrijetlom iz Ujedinjene Kraljevine.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na:

- pravila EU-a o pravima intelektualnog vlasništva (patenti, žigovi) i iscrpljenju,
- zakonodavstvo EU-a o hrani i hrani za životinje, uključujući pravila o službenim kontrolama,
- zakonodavstvo EU-a o kemikalijama.

Za navedena područja pripremaju se ili su već objavljene druge obavijesti⁶.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja⁷ i Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla⁸ prestat će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu⁹. To posebice ima sljedeće posljedice¹⁰:

1. ODOBRENJA AKTIVNIH TVARI

Sporazumom o povlačenju predviđeno je da Ujedinjena Kraljevina već tijekom prijelaznog razdoblja ne može djelovati kao vodeće tijelo za procjene rizika,

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_hr

⁷ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.

⁸ SL L 70, 16.3.2005., str. 1.

⁹ S obzirom na primjenjivost tih uredbi na Sjevernu Irsku, vidjeti dio C ove obavijesti.

¹⁰ Kad je riječ o **zahtjevima u pogledu poslovnog nastana**, ni Uredbom (EZ) br. 1107/2009 ni Uredbom (EZ) br. 396/2005 ne zahtijeva se da podnositelji zahtjevâ za odobrenje sredstava za zaštitu bilja i nositelji odobrenja imaju poslovni nastan u EU-u. U Uredbi (EZ) br. 1107/2009 i Uredbi (EZ) br. 396/2005 ne navode se ni posebni zahtjevi u pogledu **lokacije proizvodnog pogona** u kojem se proizvode aktivne tvari ili sredstva za zaštitu bilja.

ispitivanja, odobrenja ili ovlaštenja iz Priloga VII. Sporazumu o povlačenju¹¹. Taj prilog uključuje Uredbu (EZ) br. 1107/2009.

Stoga, nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine i već tijekom prijelaznog razdoblja, Ujedinjena Kraljevina više ne može djelovati kao država članica izvjestiteljica za ocjenu zahtjevâ za odobrenje novih aktivnih tvari ili za produljenje odobrenja aktivnih tvari.

Nova država članica izvjestiteljica (i, prema potrebi, država članica suizvjestiteljica) koja je od Ujedinjene Kraljevine preuzela ulogu države članice izvjestiteljice (ili države članice suizvjestiteljice) ima pravo, u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 74. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, na nadoknadu troškova za poslove koje obavlja u skladu s tim uredbama, naplatom pristojbi koje su utvrđene na transparentan način i koje odgovaraju stvarnim troškovima za obavljene poslove. To se odnosi i na ocjenjivanja koja je već započela Ujedinjena Kraljevina.

Ako je odobrenje izdano pod uvjetom dostave potvrdnih informacija, koje procjenjuje izvorna država članica izvjestiteljica (članak 13. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 1107/2009), te ako je Ujedinjena Kraljevina djelovala kao država članica izvjestiteljica, ta se zadaća preraspodjeljuje na drugu državu članicu¹².

2. UTVRĐIVANJE MRO-OVA

Sporazumom o povlačenju predviđeno je da Ujedinjena Kraljevina već tijekom prijelaznog razdoblja ne može djelovati kao vodeće tijelo za procjene rizika, ispitivanja, odobrenja ili ovlaštenja iz Priloga VII. Sporazumu o povlačenju¹³. Taj prilog uključuje Uredbu (EZ) br. 396/2005.

Stoga, nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine i već tijekom prijelaznog razdoblja, Ujedinjena Kraljevina više ne može djelovati kao država članica koja provodi ocjenjivanje.

Države članice dogovorile su se o preraspodjeli uloge države članice koja provodi ocjenjivanje u okviru Uredbe (EZ) br. 396/2005¹⁴.

3. ODOBRENJE SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Sporazumom o povlačenju predviđeno je da Ujedinjena Kraljevina već tijekom prijelaznog razdoblja ne može djelovati kao vodeće tijelo za procjene rizika, ispitivanja, odobrenja ili ovlaštenja iz Priloga VII. Sporazumu o povlačenju¹⁵. Taj prilog uključuje Uredbu (EZ) br. 1107/2009.

¹¹ Članak 128. stavak 6. Sporazuma o povlačenju.

¹² https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf

¹³ Članak 128. stavak 6. Sporazuma o povlačenju.

¹⁴ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_brexit_mrl-files-reallocation.pdf.

¹⁵ Članak 128. stavak 6. Sporazuma o povlačenju.

Stoga, nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine i već tijekom prijelaznog razdoblja, Ujedinjena Kraljevina više ne može djelovati kao država članica izvjestiteljica po zonama te se odobrenja koja je izdala Ujedinjena Kraljevina više ne mogu uzajamno priznavati. I dalje su valjana odobrenja koja su države članice EU-a izdale prije povlačenja, a za koja je Ujedinjena Kraljevina bila država članica izvjestiteljica po zonama.

- Novi zahtjevi: nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine, novi zahtjev za odobrenje sredstva za zaštitu bilja ne može se podnijeti Ujedinjenoj Kraljevini kao državi članici izvjestiteljici po zonama (članak 35. Uredbe (EZ) br. 1107/2009).
- Procjene u kojima Ujedinjena Kraljevina djeluje kao država članica izvjestiteljica po zonama i koja su u tijeku na datum povlačenja: procjene mora dovršiti država članica EU-a koja djeluje kao država članica izvjestiteljica po zonama.
- Procjene u kojima Ujedinjena Kraljevina djeluje kao država članica izvjestiteljica po zonama i koje su dovršene, tj. stavljene na raspolaganje državama članicama EU-a¹⁶, ali Ujedinjena Kraljevina nije izdala nacionalno odobrenje prije datuma povlačenja: Ulogu države članice izvjestiteljice po zonama mora preuzeti država članica EU-a koja će odlučivati o svojem nacionalnom odobrenju na temelju dovršenog izvješća o ocjeni. Ostala odobrenja moraju se izdati na toj osnovi (članak 37. stavak 4. Uredbe (EZ) br. 1107/2009).
- Procjene u kojima Ujedinjena Kraljevina djeluje kao država članica izvjestiteljica po zonama i koje su dovršene, tj. stavljene na raspolaganje državama članicama EU-a¹⁷ i Ujedinjena Kraljevina izdala je nacionalno odobrenje prije datuma povlačenja: Ostale države članice moraju odlučiti o svojim nacionalnim odobrenjima u skladu s člankom 37. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 na temelju procjene koju je provela i dovršila Ujedinjena Kraljevina.
- Odobrenje u postupku uzajamnog priznavanja odobrenja koje je Ujedinjena Kraljevina izdala prije datuma povlačenja: država članica EU-a iz iste zone ili druge zone (u skladu s člankom 40. stavkom 1. točkama (a), (b) i (c) Uredbe (EZ) br. 1107/2009) više ne može prihvatiti zahtjev za uzajamno priznavanje niti izdati odobrenje priznavanjem odobrenja koje je izdala Ujedinjena Kraljevina, čak ni ako je Ujedinjena Kraljevina izdala to odobrenje prije datuma povlačenja. I dalje su valjana odobrenja na temelju uzajamnog priznavanja odobrenja koje je Ujedinjena Kraljevina izdala prije datuma povlačenja.

Tijekom prijelaznog razdoblja Ujedinjena Kraljevina mora i dalje prihvaćati i preispitivati nove zahtjeve za odobrenja na svojem državnom području, tj. preuzeti svoju ulogu dotične države članice u smislu članka 36. stavka 2. i članka 37. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 1107/2009. Ujedinjena Kraljevina morat će prihvaćati i

¹⁶ Članak 36. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

¹⁷ Članak 36. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

preispitivati zahtjeve za uzajamno priznavanje u skladu s pravilima za izdavanje odobrenja države članice EU-27 utvrđenima u člancima od 40. do 42.

Stoga država članica EU-a više ne može prihvatiti zahtjev za uzajamno priznavanje ni izdati povezano odobrenje priznavanjem odobrenja koje je izdala Ujedinjena Kraljevina, čak ni ako je Ujedinjena Kraljevina izdala to odobrenje prije datuma povlačenja.

4. ODOBRENJA ZA PARALELNU TRGOVINU¹⁸

Člankom 52. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 predviđa se izdavanje odobrenjâ za paralelnu trgovinu između država članica.

Tijekom prijelaznog razdoblja odobrenja za paralelnu trgovinu ostaju valjana i mogu se izdavati.

Odobrenje za paralelnu trgovinu koje je izdala država članica EU-a za sredstvo za zaštitu bilja čija je država članica podrijetla Ujedinjena Kraljevina više nije valjano nakon isteka prijelaznog razdoblja¹⁹.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja države članice više ne mogu izdavati odobrenja za paralelnu trgovinu na temelju članka 52. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 ako je zemlja podrijetla Ujedinjena Kraljevina.

B. ODREĐENE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU

U članku 41. stavku 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se sva postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba koja je zakonito stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja može i dalje stavljati na raspolaganje na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine i kretati se između ta dva tržišta dok ne stigne do krajnjega korisnika.

Gospodarski subjekt koji se poziva na tu odredbu snosi teret dokazivanja na temelju svih relevantnih dokumenata da je roba stavljena na tržište u EU-u ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja²⁰.

Za potrebe te odredbe „stavljanje na tržište” znači prva isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno²¹. „Isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu” znači da je „postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba, nakon završetka faze proizvodnje, predmet pisanog ili usmenog sporazuma između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu

¹⁸ Podsjeća se da se ova obavijest ne odnosi na pitanja intelektualnog vlasništva i iscrpljenja prava intelektualnog vlasništva.

¹⁹ Uvjet za izdavanje odobrenja za paralelnu trgovinu u skladu s člankom 52. jest da je odobrenje izdano za proizvod koji je identičan sredstvu za zaštitu bilja koje je odobreno u državi članici EU-a (država članica podrijetla).

²⁰ Članak 42. Sporazuma o povlačenju.

²¹ Članak 40. točke (a) i (b) Sporazuma o povlačenju.

vlasništva, bilo kojeg drugog prava intelektualnog vlasništva ili posjeda predmetne robe ili je predmet ponude pravnoj ili fizičkoj osobi ili osobama za sklapanje takvog sporazuma”²².

Primjer: Pojedinačno sredstvo za zaštitu bilja koje je proizvođač sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini prodao veletrgovcu sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini ili u državi članici prije isteka prijelaznog razdoblja na temelju odobrenja za paralelnu trgovinu može se i dalje distribuirati i upotrebljavati dok ne stigne do krajnjeg korisnika^{23 24}.

C. MJERODAVNI PROPISI U SJEVERNOJ IRSKOJ NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjuje se Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj²⁵. Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj podliježe periodičnom traženju privole Zakonodavne skupštine Sjeverne Irske, a početno razdoblje primjene traje četiri godine po isteku prijelaznog razdoblja²⁶.

U skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, određene odredbe prava Unije primjenjuju se i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom. U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj Unija i Ujedinjena Kraljevina dodatno su se sporazumjele da se smatra da je Sjeverna Irska država članica u mjeri u kojoj se propisi Unije primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom²⁷.

U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj predviđeno je da se Uredba (EZ) br. 1107/2009 i Uredba (EZ) br. 396/2005 primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom²⁸.

To znači da se smatra da upućivanja na Uniju u dijelu A i dijelu B ove obavijesti uključuju Sjevernu Irsku, a da se upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu odnose samo na Veliku Britaniju.

Točnije, to među ostalim znači sljedeće:

²² Članak 40. točka (c) Sporazuma o povlačenju.

²³ To znači da se krajnjem korisniku može nastaviti prodavati i da on može upotrebljavati samo robu koja je stavljena na tržište u Ujedinjenoj Kraljevini ili državi članici EU-a na temelju odobrenja za paralelnu trgovinu izdanog prije isteka prijelaznog razdoblja.

²⁴ Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da nacionalna tijela ograniče uvjete prodaje i uporabe predmetnih proizvoda ako i u mjeri u kojoj je to dopušteno pravom Unije; usp. članak 41. stavak 5. Sporazuma o povlačenju.

²⁵ Članak 185. Sporazuma o povlačenju.

²⁶ Članak 18. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁷ Članak 7. stavak 1. Sporazuma o povlačenju u vezi s člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

²⁸ Članak 5. stavak 4. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj i odjeljak 24. Priloga 2. tom protokolu.

- sredstva za zaštitu bilja koja se stavljaju na tržište u Sjevernoj Irskoj moraju biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009;
- hrana i hrana za životinje koja se stavlja na tržište u Sjevernoj Irskoj mora biti u skladu s maksimalnim razinama ostataka utvrđenima u skladu s Uredbom (EZ) br. 396/2005;
- sredstvo za zaštitu bilja proizvedeno u Sjevernoj Irskoj i otpremljeno u EU ne smatra se uvezenim sredstvom za zaštitu bilja;
- sredstvo za zaštitu bilja otpremljeno iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku smatra se uvezenim sredstvom za zaštitu bilja;
- za sredstvo za zaštitu bilja koje je odobreno u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom može se izdati odobrenje za paralelnu trgovinu države članice EU-a; za sredstvo za zaštitu bilja koje je odobrila država članica EU-a može se izdati odobrenje za paralelnu trgovinu Ujedinjene Kraljevine u vezi sa Sjevernom Irskom²⁹.

Međutim, Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje mogućnost da Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom:

- sudjeluje u donošenju i oblikovanju odluka Unije³⁰;
- pokreće postupak prigovora, zaštitni ili arbitražni postupak u mjeri u kojoj se ti postupci odnose na propise, norme, ocjene, registracije, potvrde, odobrenja i ovlaštenja koja su izdale ili provele države članice EU-a³¹;
- djeluje kao vodeće tijelo za procjenu, ispitivanja i odobrenja³²;
- poziva se na načelo zemlje podrijetla ili na uzajamno priznavanje proizvoda koji su zakonski stavljeni na tržište u Sjevernoj Irskoj³³.

Točnije, to među ostalim znači sljedeće:

- Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne može djelovati kao država članica izvjestiteljica (aktivna tvar), država članica izvjestiteljica po zonama (sredstva za zaštitu bilja) ili država članica koja provodi ocjenjivanje (maksimalne razine ostataka);
- odobrenje koje je izdala Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne može se uzajamno priznavati u skladu s člankom 40. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

²⁹ Time se ne dovode u pitanje aspekti intelektualnog vlasništva i iscrpljenja.

³⁰ Ako je potrebna razmjena informacija ili uzajamno savjetovanje, to će se odvijati u zajedničkoj savjetodavnoj radnoj skupini utvrđenoj člankom 15. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

³¹ Peti podstavak članka 7. stavka 3. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

³² Članak 13. stavak 6. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

³³ Članak 7. stavak 3. prvi podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

Nadalje, trebalo bi naglasiti da Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom ne može zatražiti znanstvena mišljenja u skladu s člankom 43. Uredbe (EZ) br. 396/2005³⁴.

Na internetskim stranicama Komisije o pesticidima (https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides_en) dostupne su opće informacije u vezi s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 i Uredbom (EZ) br. 396/2005. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija
Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane

³⁴ Usp. odjeljak 24. Priloga 2. Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.